

SLAVĂ!

Din truda noastră-au răsărit
cetăți și lanuri și poeme,
noi scrim cu dalta în granit
nemuritoarea noastră vreme.

Suim pe bolta de cleștar
luceferi noi și constelații,
din miezul pietrei, milenar,
iscăm eroice vibrații.

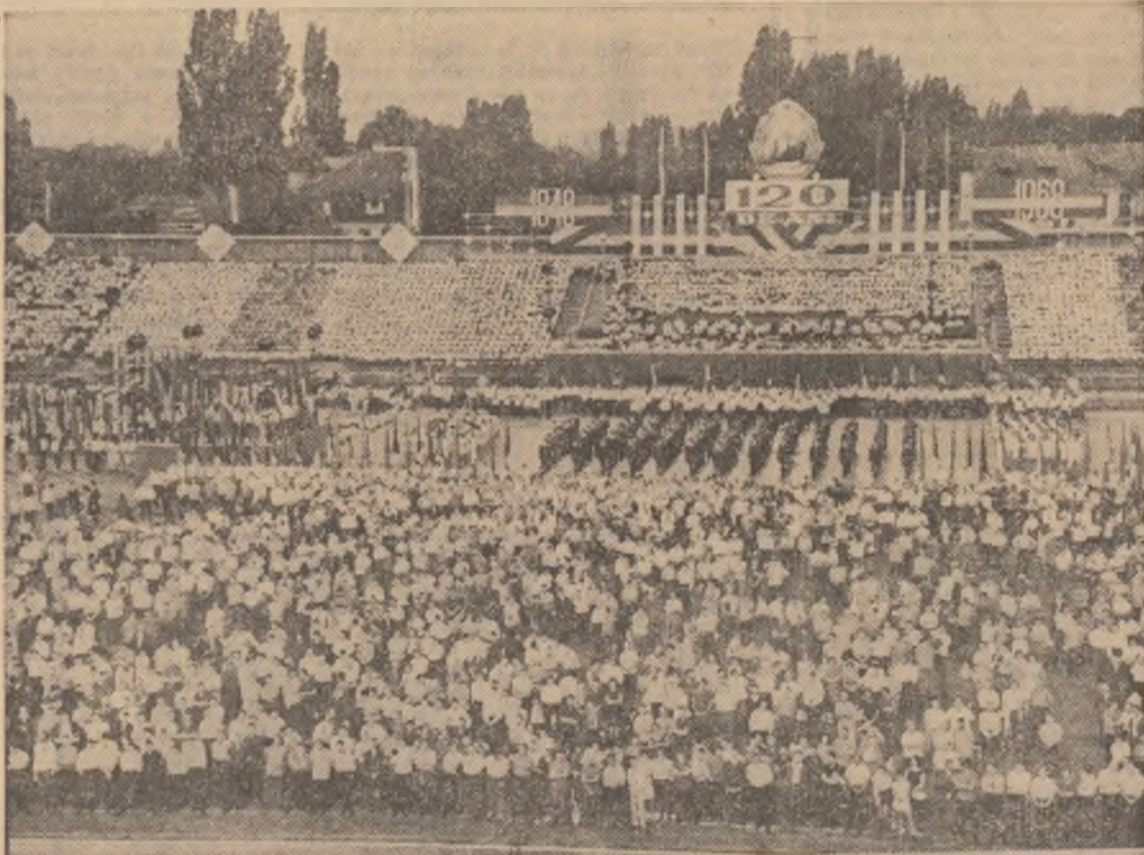
Pe vastul timpului gherghief
noi țesem florile involte
cu stele albe de sidex,
cu roșii flamuri și recolte.

O, prea duios pământ al meu,
O, țarm al meu primăvărat,
inalță-ți cîntecul mereu,
sonorul scîlpăt de jărătic.

De-apururi slavă ție, dor,
și cînte visurilor treze
bolțite lung, scăpărător,
plecate-n larguri să cuteze!

Și slavă gîndului torid
intruchipat de-ntreg poporul,
și-al cărui nume e Partid —
și-al cărui steag e viitorul!

EUGEN FRUNZA

ASPECT DE LA ADUNAREA POPULARĂ DIN
CAPITALĂ CU PRILEJUL ÎMPLEINIRII A 120 DE
ANI DE LA REVOLUȚIA DIN 1848

O mie opt sute patruzeci și opt

Am urmărit desfășurarea mărețel
manifestații din seara zilei de 29 iu-
nio de la Stadionul Republicii, cu
prilejul împlinirii a 120 de ani de la
Revoluția burghezo-democratică din
1848. La această manifestație au
luat parte conducătorii de partid și
de stat în frunte cu tovarășul
Nicolae Ceaușescu, 30 000 de ca-
meni ai muncii. În fața aparatelor
de televiziune au asistat milioane
de telespectatori. Intregul nostru
popor a cinstit faptele eroice ale ce-
lor ce acum un veac și două de-
cenii s-au ridicat să scuture jugul
robiilor feudale și al imperiilor
străine care-l înrobiseră. Milioane
de cetățeni au aplaudat cu entu-
ziasm cuvîntarea tovarășului Nicolae
Ceaușescu, angajîndu-se să nu pre-
cupețoască nimic, pentru a face ca
România socialistă să se ridice pe
noi trepte de înflorire.

Evenimentele revoluționare din
1848 au avut un caracter unitar, în
toate țările române. Altit în Moldova,
cît și în Țara Românească, Transil-
vania și Bucovina, în centrul revo-
luției se aflau desființarea obligațiilor
feudale și eliberarea jărănimii
lobage, introducerea libertăților de-
mocratice burgheze, scuturarea ju-
gului puterilor străine și realizarea
unității și independenței naționale.
Toate acestea constituiau obiective
care interesau cele mai largi pături
sociale, corespundeau întregii na-
țiuni române.

Revoluționarii de la 1848 și-au dat

seama că trebuiau sărîmate cătu-
șele feudale, în care era strîns po-
porul. Desființarea marii proprietăți
moșierești, lichidarea lobăgiei, cu-
cerirea puterii politice de către
linăra burghezie în ascensiune erau
condiții esențiale. În acea vreme,
pentru extinderea noilor relații so-
cial-economice, care începuseră să
se infiripe, pentru dezvoltarea mai
departe a țării.

Pe tot cuprînsul locuit de români,
revoluționarii au luptat pentru lăr-
girea drepturilor și libertăților cetă-
țenești, pentru realizarea unui nou
mod de guvernare politică a țării,
introducerea principiilor democrației
burgheze, crearea unei armate na-
ționale care să apere drepturile și
independența poporului român.

Oameni dintre cei mai de seamă
din istoria poporului român au luat
parte activă la revoluție. Printre a-
ceștia se aflau Nicolae Bălcescu, fi-
gura cea mai luminoasă a revolu-
ției, gînditor cum puțin erau în
lume în acea vreme I Avram Iancu,
supranumit „Craiu munților”, con-
ducător înflăcărat al maselor. Căr-
turarii ca Eftimie Murgul, Ion Ghica,
Mihail Kogălniceanu, frații Golescu,
frații Mureșanu, Simion Bărnuțiu,
George Barițiu, Ion Ionescu de la
Brad, Alexandru Ioan Cuza, C. A.
Rosetti, Vasile Alecsandri. Alături
de ei, militanți maghiari ca Petőfi
Sandor și Tancsis Mihaly, eroul
secuț Gábor Aron precum și luptă-

tori sași Ștefan Ludvig Roth, Anton
Kurz și alții.

Revoluția a fost înăbușită în singe
de către armatele puterilor impe-
riale chemate aci de moșierimea in-
teresată în păstrarea orîndușilor
feudale.

Slăbirea revoluției din Transilva-
nia s-a datorat și faptului că unii
conducători ai mișcării, aliti români
cît și maghiari, n-au înțeles că nu-
mai luptînd uniți vor putea să țină
piept imperiului habsburgic. Dezbi-
narea lor a fost de folos reacțiunii
care a înăbușit revoluția.

După 1848, forțele revoluționare
au continuat lupta. În 1859 s-a în-
făptuit Unirea Principatelor, în 1877
România și-a cîștigat independența
de stat și independența națională.
În 1918, visul de veacuri al tuturor
românilor s-a înlăptuit, unindu-se
sub aceleași fruntarii. În timpul re-
gimului burghezo-moșieresc, po-
porul român nu și-a putut însă rea-
liza pe deplin dorința de a fi stăpîn
în țara sa. Guvernele de atunci au
lăsat să pătrundă în țară trustrile
străine, care în unire cu exploata-
torii români au jefuit-o de bunurile
ei. Telurile pentru care au luptat
revoluționarii de la 1848, neîndeplî-
nite atunci din pricina înfrîngerii re-
voluției, au fost preluate, dezvoltate
și ridicate la noi trepte de fiil cel
mai înalțat al poporului nostru.

În 1944, sub conducerea Partidu-
lui Comunist, poporul român a alun-
gat pe cîmpitorii fasciști și și-a

luat soarta în propriile-i mîini. Avem
astăzi o țară înfloritoare. Așa cum
arată tovarășul Nicolae Ceaușescu
în cuvîntarea sa: „În epoca orîndu-
șii socialiste s-a înlăptuit principiul
domniei poporului în stat, s-a reali-
zat profetia atit de îndrăzneacă a
lui Nicolae Bălcescu, care visa la
o vreme cînd poporul să nu mai
aibă stăpîn în cap. Astăzi, toți cei
ce muncesc, de la orașe și de la
sate, cu brațele și cu mințea, sînt
adevărații stăpînii ai avușii națio-
nale, ai tuturor bunurilor pe care le
crează prin efortul lor constructiv.

Partidul nostru pornește de la con-
cepția că socialismul trebuie să fie
societatea celor mai largi drepturi
și libertăți democratice ale maselor
muncitoare, societatea valorificării
plenare a înțelepciunii și energiei
colective a poporului, a asigurării
unor posibilități nelimitate de afir-
mare multilaterală a personalității
umane”.

Pășim cu încredere în partid și în
conducătorii săi iubiti, muncim cu
avînt pentru împlinirea sarcinilor
trasate de cel de-al IX-lea Congres.
Zi de zi urcăm noi trepte pe calea
progresului material și spiritual, ob-
ținînd succese din ce în ce mai re-
marcabile și făurînd o nouă istorie.
Avem o țară mîndră, așa cum au
visat-o străbunii și vrem s-o facem
și mai mîndră, să strălucească în
rîndul celor mai înalțate țări ale
lunii.

ȘERBAN NEDELCU

ÎNSEMNĂRI DE LA O FAZĂ JUDEȚEANĂ DE CONCURS

La faza județeană a Festivalului „I. L. Caragiale”, desfășurată recent la Dej, am urmărit în mod deosebit spectacolul cu piesa Iancu la Hălmașiu de Paul Everac, prezentat de formația de teatru din comuna Panticeu.

Văzusem această piesă interpretată pe scenele mai multor cămine culturale și eram curios s-o urmăresc în prezentarea unei echipe promovată la o fază superioară de concurs. Mă interesa viziunea instructorului asupra lucrării, posibilitățile lui și ale formației de a realiza un spectacol încheiat.

Când s-a ridicat cortina și s-au rostit primele replici totul făcea să se prevadă că vom asista la o bună

manifestare teatrală. Scena cu care pornea spectacolul ne introducea în epocă, decorul și costumația erau adecvate, iar atmosfera, din casa părintelui Vichentie, unde partenerii se aflau la o partidă de cărți, era animată, dar nu agitată, așa cum cerea piesa.

De la început ne-am putut da seama că instructorii formației Ana Plohod și Elena Mihăilă au reușit să descifreze intențiile autorului și să găsească interpretii care să dea viață pe scenă personajelor din piesă.

Spectatorii (surprinzător de puțini la această fază a concursului) au

Plohod a redat cu dezinvoltură figura notarului Varga. Bine au interpretat și Dorina Blaic în rolul fiicei părintelui Vichentie, Ana Puntican fată în casa popii ș.a.

Dar în piesa lui Paul Everac personajul principal, rolul care pune la cea mai grea încercare pe actorul amator și de care depinde reușita întregului spectacol, este figura lui Iancu. Acest rol a fost încredințat țărânului cooperat Augustin Rus, care a dat dovadă de certe calități interpretative. El a avut o dicțiune frumoasă, naturală în joc și multă spontaneitate. Cu toate acestea este necesar ca el să lucreze încă asupra

această fază a festivalului de echipa de teatru din Batin. Prezentarea piesei Cuiul lui Pepelea de Victor Ion Popa a fost o manifestare deosebit de reușită, un spectacol încheiat și frumos, în care atât instructorul, cât și actorii au demonstrat că înțeleg pe deplin ce și știu a se dăruie actului artistic ce se numește teatru.

Unele spectacole pe care le-am urmărit pe scena concursului de la Dej impun din păcate și câteva observații de altă natură. Acestea vizează deficiențe observate la multe formații. E vorba de o insuficiență muncă cu actorii pe fiecare replică în parte, o insuficiență grijă pentru sensul și nuanțările expresive. Din această cauză, întâlnim deseori în spectacolele de teatru ale amatorilor replici pur și simplu rostite, gesturi lipsite de fire, un joc plat, liniar.

Fără a subestima efortul instructorului și al membrilor formației (între care se află mulți tineri talentați), trebuie să arătăm că în evoluția pe scenă a echipei de teatru a căminului cultural din comuna Nima (și a altor formații) s-au manifestat unele dintre carențele amintite mai sus.

Spectacolele prezentate la faza județeană a festivalului desfășurat la Dej au scos în evidență și au demonstrat creșterea maturității artistice a unor formații și totodată unele aspecte care arată că e nevoie de o mai mare atenție și de ajutorul calificat al specialiștilor.

I. RADU

FESTIVALUL DE TEATRU „I. L. CARAGIALE”

făcut cunoștință de la început cu actorii amatori talentați care au reușit să realizeze, la un nivel corespunzător, rolurile încredințate. Grigore Moldovan, deși uncori ni s-a părut că exagerează puțin în gesturi, a redat destul de bine pe preotul Vichentie. Gheorghe Prunea, în rolul lui Ilarie Dobos, a adus cu succes pe scenă figura unui funcționar de la tabla regală din anii de după revoluția din 1848. Oros Augustin a reușit să înfățișeze în rolul învățătorului Iosif Cimpeanu pe „tinărul subțire și focos, foarte demn”, așa cum l-a creionat autorul, iar Gheorghe

rolului, să fie ajutat să înțeleagă mai bine marea figură istorică pe care autorul a surprins-o în cea mai grea perioadă a vieții sale, ruinat trupește, cu mintea întunecată, dar care și în aceste condiții se ridică peste mizeria acelor vremuri și ne lasă să intuim figura lui măreață din timpul cind se afla în fruntea revoluției.

Spectacolul oferit de artiștii amatori din Panticeu este o realizare cu atât mai lăudabilă, cu cât formația nu s-a bucurat de nici un sprijin din partea specialiștilor.

Cel mai bun spectacol prezentat de formațiile sătești ne-a fost oferit la

...Cintec din cavale

CIOPLITORUL DE PORȚI

Lemnul, care din vremuri străvechi a jucat un rol covârșitor în viața și cultura materială a poporului român, și-a avut și fii are meșterii săi vestiți, aflați în mare cinste și prețuire în ochii poporului. Există în țara noastră zone unde acest meșteșug se transmite din tată în fiu ca un titlu de pură noblete spirituală, de demnitate a muncii. O astfel de zonă cu bogate și puternice tradiții în cioplitul lemnului, poate cea mai originală, este Maramureșul. Aici există deopotrivă un adevărat cult al obiectelor cioplite din lemn și al meșterilor care le făuresc. Dar cel mai înalt respect, dragostea cea mai pătimasă o au maramureșenii pentru monumentalele lor porți din lemn, cioplite cu o surprinzătoare știință a monumentalului și a încadrării într-un ansamblu arhitectural tradițional. Din acești cioplitori de porți s-au ridicat în cursul timpului mari meșteri care au cioplit în lemn adevărate arcuri de triumf a căror viață a intrat de mult în legendă, cum de pildă a fost acel meșter Gheorghe al Ioanei Săcăliș, născut în 1842 în comuna Vad de pe Mara. Porțile cioplite de el stau azi la loc de cinste în muzeu

e vorba de poarta de la Muzeul Satului din București și cea de la Muzeul etnografic al Transilvaniei din pădurea Hoiă.

Tot în această comună Vad de pe Mara, trăiește și lucrează azi un vestit și iscusit meșter cioplitor de porți, Gheorghe Borodi. La intrarea în Maramureș pe valea Chioarului, faci cunoștință cu arta acestui meșter înainte de a pune piciorul pe pământul maramureșean, trecând pe sub bolta zveltă arcurii a monumentalei porți ce străjuiește trecerea în această regiune. În comuna în care trăiește de o jumătate de veac, (s-a născut în anul 1917), meșterul Borodi a cioplit numeroase porți pentru gospodăriile consătenilor săi și pentru unele instituții. De mic copil, meșterul Borodi a fost cioban, așa cum a fost și tatăl său, și umbla cu turmele prin munți. L-a impresionat însă truda lui Gheorghe al Ioanei Săcăliș, bătrînul care conținea un meșteșug cu veche tradiție. Așa s-a apropiat el de tainele cioplirii lemnului. Pentru că acest viol și iscusit meșter, avînd în el ceva din noblețea, rezistența și dirzenia stejarului pe care îl cioplește, este un autentic sculptor în lemn. În afară de porțile monumentale, el dăltuiește în lemn și alte obiecte, în special mici sculpturi, reprezentînd chipuri umane, țărani bătînd coasa, oameni în diferite atitudini, uneori crucifixe.

Meșterul are o adevărată pasiune a lemnului pe care, indiferent de esența lui (preferă totuși stejarul pentru trîncia și strălucirea lui) știe să-l cioplească și să-l modeleze așa cum vrea. Lucrează respectînd vechile tradiții ale cioplirii porților,

NOTĂ DE LECTURĂ

ALEXANDRU RAICU:

„Sosesc romantic”

În țara noastră cititorii au îndrăgit poezia ca pe una din cele mai delicate arte. Ultimul volum de acest fel aparține lui Alexandru Raicu și este al cincilea din îndelungata sa aplecare asupra versului clasic. Profesorul universitar Al. Piru, unul din criticii formați sub ochiul marelui G. Călinescu, vorbind despre poezia lui Al. Raicu, notează că e „un romantic peregrin, nu odată inspirat în elanul către infinite zări”.

Poezie a unui suflet simțitor și luminos, este un document al aspirației către frumusețile patriei și totodată al universalității umane. Deschidem recenta sa carte: „Sosesc romantic” la paginile primului ciclu și vedem că aprecierea și-o întemeiază el însuși; poezia „Drum în tulie” începe simplu, dar simplitatea câștigă prin sensibilitate: „E-a-eelași grtu pe timpuri / ce mă sărută-ntruna...” Cu măsura clasică pe care și-o impune în

dragostea de pământul românesc și de țărânul unei vremi noi, verbul său tinde spre ecouri de legendă: „Pământul meu unde se-aude-n tropot / șoimani plini de bulgări și de foc / și oameinii, urcînd cu ei în cline / prin spice-n murguri pînă la soroc.” Astfel aspirația spre frumos a autorului se încheagă în continuare, prin sprintene rime, într-un tot, ca în

„Schimbarea
țărnișilor crește
și capre vin din
culmi să bea
din roua ce mărunt
se-adună
de la izvor pînă
la stea”

După o îndelungată absență, devotat faptului cotidian, Alexandru Raicu ne reapare tot atât de limpede ca și în primele sale cărți de poezie.

GEORGE
DEMETRU
PAN

și elementele sale decorative subtil stilizate (așa zisele motive „în funie” și „colaci”) poartă amprenta unei puternice personalități, atât prin expresivitatea lor, cît și prin vigoarea dăltuirii. E lucru greu și mișgălos, care cere timp, trudă și iscusință. De aceea poate, poate și din alte motive, porțile cioplite de el nu sînt atît de numeroase, dar cîte sînt fac fală deopotrivă meșterului, gospodarului și artei populare românești. În satul său Vad, a cioplit poarta mare, de o monumentalitate izbitoare, a bisericii, apoi pe cea a căminului cultural și porțile primăriei, ca și porțile unor consăteni ai săi cum ar fi: Telepteanu Dumitru, Cornișteanu Gheorghe, Vîrsta Vasile Șelată etc. și alături de acestea, poarta bisericii

din Șieu sau a gospodăriei lui Gheorghe Vraja din Călămari.

Ridicate ca monumente ale omeniei și cinstei de gospodari, aceste porți sînt adevărate, unice comori de artă populară, cioplite de un om modest, sfios, tăcut, așa cum l-au văzut poate milioane de oameni în emisiunea „Dialog la distanță” cînd, pe scena teatrului din Oradea, cioplea tăcut și singur, așa cum o face de cîteva decenii în satul lui. În locul omului, vorbesc prin armonia, frumusețea și monumentalitatea lor — nouă, contemporanilor, și vor vorbi, desigur, cu același viu grai al artei autentice și urmașilor noștri, porțile monumentale cioplite de meșterul Gheorghe Borodi din comuna Vad pe Mara, din Țara Maramureșului.

ION TĂTARU

NICI UN PRICHINDEL FARA

FOSFODENT

- Conține fosfat bicalcic pentru întărirea danturii
- Curăță și albește dinții
- Este răcoritoare și aromată ca guma de mestecat

FOSFODENT

PASTA CARE ÎNTĂREȘTE
DANTURA COPIILOR

Iată denumirea unei paste de dinți care nu trebuie să lipsească copiilor dv.

Orice părinte dorește ca dantura copiilor să strălucească, să nu provoace dureri, supărări, neplăceri bine cunoscute. Pentru aceasta, se recomandă să se folosească pasta de dinți „FOSFODENT”. De ce facem această recomandare? Motivul este simplu, firesc: „FOSFODENT” este pasta de dinți care evită formarea cariilor și care se bucură de apre-

cierea copiilor. Realizată pe bază de fosfat bicalcic, pasta de dinți respectivă întărește dantura. Fiind puternic spumoasă aceasta este acceptată ușor de copiii — de orice vîrstă — ceea ce constituie, în fapt, o posibilitate pentru părinți de a deprinde la copil obiceiul deosebit de necesar de îngrijire a danturii.

Pasta de dinți „FOSFODENT” are un gust plăcut, răcoritor, semănînd — întrucîtva — cu gustul gumei de

mestecat. Și nu este nevoie să relevăm cît de căutată este guma de mestecat!

Desigur, nu se poate afirma că „Fosfodentul” nu poate fi folosit și de către vîrstnici. Dar, prin calitățile sale, pasta de dinți amintită este destinată — în special — copiilor.

Iată de ce fiecare părinte, care dorește să apere sănătatea copiilor lui, folosește pasta de dinți „FOSFODENT”.

I. F.

ALBINA PUBLICITATE

NICI UN CĂMIN
FĂRĂ CEASUL

„Victoria” Arad

I. I. S. „Victoria” Arad

Str. Mărășești nr. 46, tel. 3793, produce și livrează pe bază de contracte un bogat sortiment de diferite ceasuri de masă, ceasuri de perete, garantate de calitate superioară

Întreprinderea de industrie locală Nr. 1

B R A I L A

Piața Hristo Botev, Bloc A 2 — subsol — Telef. 29.90

PRODUCE ȘI LIVREAZĂ PE BAZA

DE COMANDĂ :

- Plăpumioare pentru copii din crep de chine, la prețul de 109 lei/buc.
- Garnituri din finet și pichet, pentru copii, cu prețul de 28 lei și respectiv 44 lei/buc.
- Articole pentru căsătorii (voaluri pentru mirese, coronițe și cocarde din mătase).
- Guri de ham, ștreanguri, căpestre și hături din fire sızal.
- Luminări albe și galbene, toate mărimile.
- Săpun pentru rufe de 45% și 60% grăsime.

DIN PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

7 — 13 iulie 1968

DUMINICA

Programul 1: 8.40 — Pentru copii și școlari. Noile aventuri ale echipajului Val-Virtej; „În peștera blestemată” (partea a II-a); 9.10 — Finala campionatului național de aeromodele captive. Transmisii de la Centrul experimental de modelism — Băneasa; 9.40 — TV pentru elevi. Consultații la matematici (în ajutorul celor care se pregătesc pentru examenul de bacalaureat); 10.00 — ORA SATULUI. Din cuprins: Un milion de hectare culturi duble. Noptile Bărăganului. De pretutindeni. Cîntece și jocuri populare românești; 11.30 — TV pentru specialiștii din agricultură. Ciclul „Irigații”. Tema: Rolul automatizării în sistemele de irigații; 17.00 — ZIG-ZAG — telegazetă duminicală; 20.15 — Varietăți folclorice. Instrumentele clasice pe portativul muzicii populare; 21.00 — Film artistic: „Aventurile lui Tom Sawyer”; 22.20 — Melodii îndrăgite; 22.50 — Invitata noastră. Douăzeci de minute cu Edith Piafa.

Programul 2: 20.00 — Reporterii noștri în țară și peste hotare; 20.15 — Cîntă baritonul Lawrence Winters; 21.00 — Seară de teatru: „Acest animal ciudat” de Gabriel Arand.

LUNI

17.30 — Pentru noi, femeile; 19.00 — Lyceum — emisiune pentru tineret; 19.50 — Buletinul meteorologic; 20.00 — Trepte spre viitor; 20.20 — Ce-ați dori să revedeți?; 20.45 — Teleuniversitatea. Istoria civilizațiilor. Civilizația egipteană (I); 21.20 — Teatru în studio: „ESCU” de Tudor Mușatescu.

MARȚI

17.30 — Pentru cei mici. Ecranul cu păpuși „Peripețiile baronului Münchhausen”; 19.00 — TV pentru școlari: Consultații la matematici (clasa a VIII-a); 19.50 — Buletinul meteorologic; 20.00 — Film se-

rial: „Thierry la Fronde”; 20.26 — Cronica ideilor. Idealul etic în societatea noastră; 20.45 — Film artistic: „Che-mați-l pe Martin”. Comedie polițistă realizată de studiourile cehoslovace; 22.00 — Panoramic; 22.20 — De dragul tău... Seară de romanțe.

MIERCURI

17.30 — Pentru școlari. ● „Ex-terra '68”. Intilnire cu rachetiști din Pitești și Timișoara ● Poșta concursului: Cum am construit heliicopterul (ultimul model din concurs); 18.00 — Telegazetă economică. Valoarea unei secunde; 19.00 — Club XX — emisiune pentru tineret. „Din prefața jurnalelor de bord”. Aspecte din viața și munca tinerilor de la Șantierul naval Oltenița; 19.50 — Buletinul meteorologic; 20.00 — „Ia mai zii din vi-

oară...” — muzică populară românească; 20.30 — Transfocator; 21.00 — Avanspremieră; 21.15 — Document: Judecată pripită (I). Deși au trecut peste patru ani de la evenimentul tragic din orașul Dallas (Texas), împrejurările asasinării președintelui John F. Kennedy continuă să fie subiectul unor aprinse controverse. Asasinarea lui Martin Luther King și a lui Robert Kennedy a reactivat interesul pentru cartea lui Mark Lane pe care îl veți putea vedea prezentându-și ancheta pe film. Prima parte a filmului e programată în această seară, iar partea a doua, joi, la ora 21.30, pr. I; 22.15 — Divertisment muzical.

JOI

Programul 1: T.V. pentru elevi. Consultații la fizică. (În ajutorul

celor care se pregătesc pentru examenul de bacalaureat); 18.00 — T.V. pentru specialiști. Ciclul „Medicină”. Tulburări digestive acute, subacute și cronice la sugari; 19.00 — Studioul pionierilor. Serbare peșcerească; 19.50 — Buletinul meteorologic; 20.00 — Film serial: „Vikingii”; 20.20 — „Ceteră din lemn de munte”. Program de muzică populară susținut de Emil Gavriș, Maria Pietraru și Ion Văduva; 20.45 — Artă plastică. Romantismul; 21.10 — Teleglob. Emisiune de călătorii geografice. IRAK; 21.30 — Document: Judecată pripită (II); 22.30 — Parada vedetelor — Bobby Solo.

Programul 2: 20.00 — Film documentar: Brazilia, pămînt al contrastelor; 20.20 — Retrospectivă Ion Popescu-Gopo; 20.45 — Teleglob; 21.00 — „O sa-

mă de cuvinte...”. Însemnări de călătorie: Spătarul I. Milescu, Dinicu Golescu, Vasile Alecsandri, Al. Odobescu; 21.30 — Vitrina discului; 22.00 — Concert simfonic.

VINERI

17.30 — TV pentru elevi. Consultații la limba română. (Analiză literară — clasa a VIII-a); 18.00 — Drumuri și popasuri — emisiune turistică; 18.20 — Buletinul circulației rutiere; 19.00 — La porțile cunoașterii — emisiune pentru tineret. „Tehnică se însușește încă din anii de școală”. Transmisii de la Expoziția elevilor din liceele de specialitate și școlile profesionale și tehnice. (I); 19.50 — Buletinul meteorologic; 20.00 — Zile de seceriș ● Labirintul legumelor; 20.20 — Studioul muzical. Cultura muzicală de-a lungul timpului: Gounod; 20.40 — Cărți și autori: „Oul și sfera” și „Alfa” de Nichita Stănescu; 21.00 — Reflector; 21.15 — Film artistic: „Omul cu rîcșă”. O producție a studiourilor japoneze.

SIMBĂTA

17.30 — Pentru cei mici: „Lumea copiilor”. Emisiune de Erica Petrușă și Tatiana Sireteanu. O intilnire cu cițiva copii care cu doi ani în urmă, au cules multe aplauze fiind „cei mai mici interpreți ai emisiunilor concurs „Dialog la distanță”; 18.00 — Stadion — emisiune de actualitate sportivă. Pregătiri pentru Jocurile Olimpice; 18.30 — „Mult e dulce și frumoasă” — emisiune de limbă română; 19.00 — Pentru tineretul școlar: „Treii improvizării” — spectacol de pantomimă; 19.30 — Teleglobul de seară; 19.50 — Buletinul meteorologic; 20.00 — Teleglobul; 21.00 — Program de circ; 21.25 — „Tosca” de Puccini — montaj de operă; 21.50 — Instantanee pe portativ...; 22.15 — Film serial: Răzbușătorii.

GOSPODINE

Folosiți cu încredere produsul CONSERVANT, pentru prepararea conservelor de legume, fructe și conservarea mustului.

Produsul conservant este absolut neavătămător și eficient. Se găsește de vânzare în toate magazinele alimentare din țară.

Produce Fabrica de Produse Chimice „SINTEZA” Oradea.

U ZINĂ de REPARAȚII BRAȘOV

produce pe bază de comandă fermă:
BASTONUL ELECTRIC care se utilizează la dirijarea animalelor în gospodării zootehnice, abatoare, la pășuni și în transportul pe drum.

CARACTERISTICI TEHNICE:

- alimentarea 3 V. (2 baterii a 1,5 V.)
- tensiunea la capul cu borne 1500 V.

Tensiunea furnizată de bastonul electric este nepericuloasă pentru viața animalelor sau a omului, fiind de o durată mică, dar produce un șoc neplăcut care determină formarea reflexului.

Prețul de vânzare: 240 lei (pentru întreprinderile de stat), 273 lei (pentru C.A.P.-uri).

La munte sau mare,
oriunde vă aflați,
jucați la
LOZ ÎN P LIC

Puteți obține autoturisme „Warszawa”, „Renault 10 major”, „Moskviți 408”, „Skoda 1000 M.B.”, motociclete, scutere, motorete și premii în bani de 20 000 lei, 10 000 lei, 5 000 lei ș.a.

Motoreta CARPATI

SE VINDE
ȘI CU PLATA
ÎN RATE
LA
MAGAZINELE

*Motoreta când pornește,
Orizontul se lărgeste -
Ești departe într-un ceas,
Une face faci popas.*

ABONAȚI-VĂ

la ALBINA, revistă săptăminală enciclopedică populară pentru sate! Indemnați și pe prietenii și cunoscuții dumneavoastră să se aboneze și să citească ALBINA, care publică reportaje despre viața economică și culturală a satelor noastre, articole de istorie și de știință popularizată, pagini „Magazin”, versuri, schițe și povestiri, satiră și umor etc.

Abonamentele se fac la factorii poștali și la oficiile poștale din localitățile dumneavoastră.

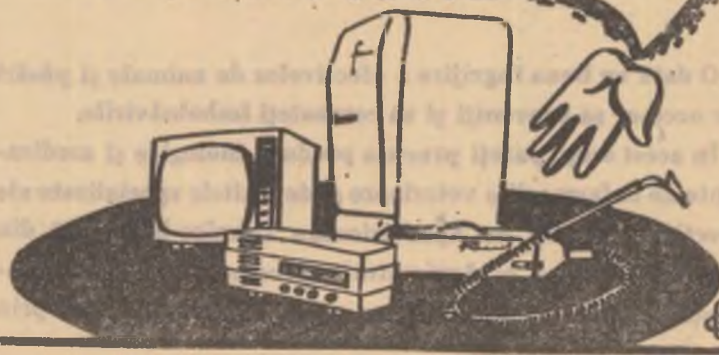
Prețul abonamentului pe întreg anul 1968 este de 13 lei.

NOI ÎNLESNIRI! PENTRU CUMPĂRĂTORI!

MAGAZINUL

din localitatea unde domiciliați
VĂ ADUCE LA CERERE
și unele mărfuri pe care nu le
comercializează în mod curent ca:
APARATE DE RADIO, TELEVIZOARE,
ASPIRATOARE DE PRAF etc.
NU SE PLĂTESC TAXE
DE TRANSPORT
pentru mărfurile cumpărate

Testitoria de in

INTEX

PĂULEȘTI JUD. PRAHOVA

ORAȘUL PLOIEȘII

produce o gamă bogată de țesături de in adecvate la îmbrăcăminte, lenjerie de corp și pat, tapițerie, buse.

Cereți la toate magazinele de specialitate PRODUSELE GARANTATE Intex Păulești.

CUVÎNTUL OAMENILOR DE LA SATE

Măsurile stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. din 19 Iunie s-au bucurat de adevărată încredință din partea întregului nostru popor. Văzând în aceste măsuri grija permanentă a partidului pentru continuarea întăririi economiei naționale, apărarea proprietății socialiste, a drepturilor și libertăților cetățenești, controlul provenienței averilor dobândite pe căi necinstite, oamenii muncii își exprimă deplină satisfacție luind poziția față de cei care nesocotesc legile țării, însușindu-și bunuri și valori materiale în dauna avutului obștesc și individual.

SĂ TRĂIASCĂ FIECARE DIN CEEA CE CIȘTIGĂ CINSTIT

Am străbătut în aceste zile o parte din cimpia Ilfovului și Teleormanului. Recoltarea cerealelor păioase se apropie de sfârșit. Se fac calcule și se încheie bilanșuri pe brigăzi și pe unități. Grânele nu sînt, ce-i adevărat, pe măsura așteptărilor și asta din pricina secetei, dar nu sînt nici atât de slabe cum încercau unii să le prezinte cu săptămîni în urmă. Aflăm de la ALEXANDRU MICU, brigadier zootehnic, că la C.A.P. „Infrățirea” din Drăgănești, producția medie de grâu se apropie de 2 000 kg. la hectar. La ferma de stat, grîul a dat și 3 000 kg. „E rezultatul muncii colective, al mecanizării și chimizării. Altfel cum credeți că ar fi putut răzbi pe o secetă ca asta?” Cu aceasta am intrat, cum s-ar zice, în fondul problemei, adică în discuție despre agoniseală pe calea muncii cinstite și despre goana după pricopsală pe căi lăaturalnice. Alexandru Micu e un om încercat. Lucrează în cooperativă de la înființare. A fost și brigadier de cimp. De trei ani conduce sectorul tineret bovin — 560 de viței pentru îngrășat. 560 de neastîmpărați de îngrijit. E sectorul care cere pricepere, dar și multă răbdare și dragoste față de animale.

— Despre muncă cinstită să vorbească faptele. Am predat, pe bază de contract, 230 de viței. Aceasta înseamnă aproape 55 000 kg. carne, adică vreo jumătate de milion de lei. Cîstite și ca să trăiască fiecare din ceea ce ciștigă, după cantitatea și calitatea muncii depuse. E un principiu al orînduirii noastre. Și dacă-i harnic și priceput, ciștigă bine. Legea a venit tocmai la timp. De ce unii să speculească și alții să se ocupe de speculă pe seama noastră?

LUCRURILE CELE MAI DE PREȚ

Grădina de legume a cooperativei agricole din Vitănești se întinde pe 110 ha. Solarile ocupă 4 hectare și

jumătate. S-au cheltuit cu amenajarea lor 400 de mij lei și s-au încasat pînă în prezent 428 000 lei. Așadar, după numai cîteva luni se lucrează în ciștig. Toate legumele se valorifică în cadrul obligațiilor contractuale.

— Așa e mai bine și corect, precizează președintele cooperativei, tovarășul MITREA ANGHEL (aviz celor care nu-și respectă obligațiile). Așa e mai bine, pentru că se livrează ritmic și sigur, fără bătaie de cap. E corect pentru că și statul, prin ceea ce ne asigură și sînt desule de care avem nevoie, procedează la fel. Ne-am obișnuit să judecăm chibzuit, gospodărește, să cîntărim omul după faptele sale. Cei mai mulți s-au despuat de vechile deprinderi individualiste. Formăm un colectiv strîns, care știe ce vrea și luptă pentru promovarea noului în toate sectoarele vieții economice. Se dezvoltă simțămîntul răspunderii personale față de colectivitate. Acestea sînt lucrurile cele mai de preț. Se mai găsesc însă unii care se ocupă cu temeri ce și trăiesc pe „picior mare”. Împotriva acestora vin prevederile legii votate recent în Marea Adunare Națională. Ea are o semnificație social-politică deosebită pentru că se combat fenomenele de parazitism și de necinste, se combate specula și mai cu seamă furturile din avutul obștesc, adică tendințele de inavuțire pe căi nedrepte. Cîți nu sînt în comuna noastră revoltați văzînd cum unii se indeletnicesc cu de toate, numai cu munca nu. Ca să-și cumpere o mașină de cusut, un cetățean trebuia să „cînstească” neapărat vinzătorul. Aveai nevoie de ceva reparații la radio, televizor, trebuia să plătești nu numai pentru reparații ci și... pentru „bunăvoință”. Măsura adoptată de plenară înmîntă să pună, spre bucuria tuturor oamenilor cinstiți, capăt acestor apucături care n-au nimic comun cu principiile ce stau la baza orînduirii noastre. Tocmai de aceea, a fost primită și la Vitănești cu cea mai mare bucurie.

O MĂSURĂ ECHITABILĂ

— Nimeni nu are dreptul — și asta ne bucură cel mai mult — să primească mai mult decît i se cuvine după aportul pe care îl dă societății. Personal văd în măsurile adoptate de recenta Plenară a Comitetului Central al Partidului un îndemn spre cînte și corectitudine.

Cuvintele au fost rostite de către învățătorul ILIE MĂGUREANU, din satul Spătărei, comuna Furculești.

Frumoasă și nobilă indeletnicire este să te ocupi de copii, să le sădești în inimi și în minți dragoste față de învățătură, față de oameni, mîndrie față de tradițiile culturale și de trecutului istoric al poporului nostru, formîndu-i pentru viață.

Dar învățătorul mai desfășoară și o multilaterală activitate în mijlocul cetățenilor. Participă cu toată ființa la dezvoltarea satului, se bucură de succesele obținute pe toate planurile și nu rămîne indiferent față de fenomenele negative ce se mai ivesc în viața social-culturală, economică, în gîndirea și comportarea oamenilor. Cu atît mai mare este entuziasmul cu care îmbrățișează legi care condamnă acumularea de bunuri din venituri realizate prin alte mijloace decît munca cinstită.

— Este o măsură echitabilă, corespunzătoare spiritului de dreptate — spune tovarășul Măgureanu. Ea este menită să stăvilească tendințele de încălcare a normelor noastre sociale, să combată o viață „ușoară”, fără muncă, ducînd la evitarea disproporțiilor nejustificate în nivelul de trai al poporului. Fiecare să-și ciștige existența după munca și capacitatea lui. Statul creează condiții pentru ridicarea nivelului de trai. Dar cummulul de funcții, titlurile ce le dețin au făcut pe unii să-și neglijeze sarcinile care, firește, trebuiau îndeplinite de alții.

La Furculești, ca și în alte sate de pe întinsul țării, 40 de cadre didactice se pregăteau pentru „Ziua învățătorului”. 40 de învățători și profesori, înconjurați de dragostea și prețuirea a peste 6 000 de cetățeni mici și mari se bucură de rezultate uneia din cele mai grele, dar și cele mai frumoase activități.

CL. MUNTEANU

POSTA REDACTIEI

ION ARHIRE, Bacău. Concluzie nu înseamnă sărăcie de conținut și nici banalitate. Mai așdăugați și intirzierea pe care o știrea de campanie o suportă pe drum și o să înțelegeți de ce devine nepublicabilă. (Vezi articolul „De pe ogoare”). Acțiunile acestea s-ar potrivi mai curînd unui cotidian. Am reținut „Schimbul de experiență”, așteptînd împrejurarea propice publicării.

VASILE ZORILĂ, Turnu-Severin. Constituirea Consiliului popular este tratată arid, în felul unui proces-verbal. Remarcîndu-i singurul pe care îl arătați v-am sugera să-l folosiți descriind episoade din viața și munca operatorilor. Cooperația de consum de la orașe nu intră în sfera profilului revistei decît în măsura în care ea ar putea influența mersul cooperativelor sătești. Așa că mutați acțiunea stringerilor de plante medicinale pe plan rural.

VALER BALTEȘ, Sibiu. Cînd veți mai vorbi de resurse interne, referiți-vă și la cele de factură oarecum mai abstractă, adică resursele de forță, de organizare, de calificare, de talent, de tradiție locală în practica agricolă etc. Referiți-vă, de asemenea, și la sursele de materii prime locale, care nu sînt puse în valoare.

MIRCEA MUNTEANU, Alba Iulia. Reportajul despre rezervele interne „merge”. Altfel spus, a luat calea tiparului. „Filiigranul”, nu. Explicația stă în faptul că celui de al doilea îi lipsesc tocmai calitățile care îl fac pe primul publicabil. Adică, argumentare clară și la obiect, o bună sistematizare în concepție, economicitatea cuvîntului, justetea și frumusețea expresiei. În „Oamenii și parfum” e — cum să spun — prea mult parfum. Adică literaturizare cu orice preț. Sînt convins că ați fost sincer emoționat de opera florarului și asta explică risipa de adjective care au înecat subiectul.

FLOREA DUMITRU, Ok. Prea multe generalități și prea expeditivă portretizarea președintelui. În locul profilului viu al unuia om cu calități, apare o schemă. Un portret cere și puțină investigare psihologică. Pe cel al lui Voinea Radu îl reținem pentru o împrejurare adecvată. Are, spre deosebire de celălalt, elemente care dau o oarecare consistență.

ION MIHALACHE, Vama-Suceava. Este o datorie omenească, care ține de pietate și de respectul memoriei eroilor, ca cel vil să le îngrijescă mormintele. În majoritatea satelor unde se găsesc și cimitire de eroi, oamenii îndeplinesc acest sacru oficiu din proprie inițiativă, fără să mai aștepte ajutoare de la centru. Firește că lucrul acesta intră și în obligațiile consiliului popular, căruia ne vom adresa separat.

Un prieten pe nume Cristoloveanu din Stupini-Brașov, ne scrie că pînă la 23 ale lunii trecute membrii cooperativă și depășiseră obligațiile contractuale la cîteva sortimente de legume cu aproape 50 de tone.

„...Aș scrie mai mult despre acești admirabili gospodari însă ard de nerăbdare să vă spun ce i s-a întîmplat lui Jînga”.

Cine este acest Jînga, care a devenit peste noapte subiect de discuție la Stupini? Auzisem cîte ceva despre el cu prilejul unei vizite în a-

mintita comună. Se spunea că are o ciudată însușire, aceea de a scoate bani și din piatră seacă. „Sînt unii, spune Cristoloveanu, care, nu știm, dar nu știu mai ales alții, cum fac de muncesc puțin și ciștigă mult. De unde scot atîta băneț?” Am trecut, împreună, prin fața casei lui Jînga. Să vezi și să nu crezi. Adevărată vilșoară. Și ce a-careturi. De unde? Că la muncă n-a prea fost văzut. Păi ia să fie luat la întrebări. Să nu se vadă oare ceea ce tot satul știe, și nu de puțină

vreme? Cristoloveanu era pe drept cuvînt revoltat. Și nu numai el.

CAZUL JINGA DIN STUPINI

Aceasta se întîmplă, cum spuneam, cu doi ani în urmă. De atunci s-au schimbat multe și în primul rînd s-a schimbat situația lui Jînga. Povestea cu ulciorul la fîntînă s-a a-deverit și aici.

„Deznodămîntul, ne spune prietenul nostru Cristoloveanu, a avut loc pe piața Brașovului. Jînga își desfășura talenții. Vîndea ce cumpăra de la alții, cu un ciștig de 500 la sută. A urmat apoi inventarul bunurilor acumulate prin speculă. Să-l cunoașteți și dumneavoastră.

— Una casă și construcții anexe în valoare de circa 230 000 lei. Mobilă elegantă, frigider, pianină, două aragazuri, cinci ceasuri de mare valoare plus două pendule (ca să fie) în cămară 250 kg. de zahăr (pe celelalte nu le mai socotim). S-a cercelat și

piușița: 170 litri de țuică, 8 butoaie cu vin etc., etc. Jînga vîndea legume. Știi cîtă grădina are? 10 metri lungime, 6 metri lățime. Faceți socoteala. Cred că nu mai e nevoie să spun unde se află în prezent. Oricum, s-a făcut dreptate. Iar cei care formează acel admirabil colectiv, care au hotărît să suplimenteze contractele de legume pentru asigurarea pieții cu peste 140 tone, se bucură”.

Aceasta este povestea speculativului Ioan Jînga din Stupini. Cine vrea să-l urmeze, să poarte.

I. MUREȘANU

IRIGAȚIILE PE GLOB

În Editura științifică (Colecția C.R.C.C.S.) a apărut „Irigațiile pe glob” de N. Grumează.

Scrisă pe înțelesul maselor largi de cititori, lucrarea popularizează metode moderne în tehnica irigațiilor din lumea contemporană, stadiul irigațiilor în diferite țări de pe glob, căile ce se deschid, prin irigații, valorificării superioare a terenurilor agricole.

DRAGI PARINTI
NU
EZITATI
SA NE LUATI!
cereti sortimentele preferate la toate.

magazinele cooperativelor de consum

FURTIȘAGUL ALBINELOR

Se întâmplă ca, pe timp de secetă sau când numărul florilor din livezi scade, o colonie de albine, care-și vede compromisă recolta de miere, să se constituie în falange de asalt, amenințând cu agresiunea lor stupii învecinați. Luptele sînt pe viață și pe moarte. De cele mai multe ori, atacatorii sînt mai numeroși întrucît tentația mierei și vacarmul specific al bătăliei atrage numeroase albine din vecinătate.

Sentinelele de la intrarea stupului rezolvă, de cele mai multe ori, sarcinile de apărare. Cînd însă colonia în defensivă nu are un general

matcă priceput la conducerea ostilităților sau colonia este slăbită din diferite motive, albinele agresoare reușesc să pătrundă în cetatea fagurilor. Ele distrug celebra geometrie a mierei și se reîntorc, zburînd ghițuite, către bazele de plecare.

Pentru temperarea conflictului, prisăcarul trebuie să acopere repede stupul cu o pinză avînd însă grijă să nu împiedice ventilația urdinișului, împiedicînd astfel pătrunderea în continuare a plutoanelor ofensive în colonia amenințată și lăsînd pe seama eroismului apărătorilor tranșarea luptei.

„Hoatele” care scapă cu viață din această capcană, nu mai au nimic altceva de făcut decît să încline steagul și să dezerteze la inamic. În felul acesta, pierderea albinelor asediate sînt compensate de numărul invadatorilor care trec de partea stupului. Este totuși de datoria apicultorului ca să urmărească rezultatele conflictului și, în caz că matca a căzut pe cîmpul de bătaie, să dăruiască din nou stupului un conducător.

H. LEREA

MARATONUL PLINSULUI

Cît timp poate plînge, fără întrerupere, o femeie? Dumneavoastră ce credeți...?

Răspunsul l-a dat, nu demult, Carole Cardy, o tinăra americană de 19 ani din orașul Philadelphia (S.U.A.). Cu prilejul unui concurs de plîns organizat în acel oraș, tinăra americană a reușit să plîngă patru ore în șir, fără a recurge la vreun preparat chimic. Pe locurile doi și trei s-au clasat niște profesioniste — bocitoare aflate în slujba unor întreprinderi de pompe funebre, adică întreprinderi care se ocupă cu organizarea înmormintărilor.

Unele concurente au fost eliminate din competiție întrucît, la controalele medicale făcute, s-a dovedit că pentru a plînge cît mai mult ele au folosit o serie de substanțe lacrimogene.

Specialiști, tehnicieni și crescători de animale din fermele întreprin- derilor agricole de stat, din coope- rativele agricole de producție!

O dată cu buna îngrijire a efectivelor de animale și păsări este necesar să preveniți și să combateți îmbolnăvirile.

În acest scop, puteți procura produse biologice și medicamente de la farmaciile veterinare și depozitele specializate ale Direcției generale de Aprovizionare Tehnico-Materială din Consiliul Superior al Agriculturii, precum și de la circumscripțiile sanitar-veterinare, cu plata în numerar sau prin virament.

225

UNIREA

Filatura și țesătoria de in și cînepă
UNIREA
București
str. Dristorului nr. 91.

PRODUCE

1. Țesături din in, cînepă și mixte cu bumbac sau fibre sintetice pentru:
 - pinză tare (vatir) pentru confecții;
 - pinză de tapițerie;
 - perdele de soare;
 - stofă de mobilă și huse pentru mobilă și auto;
 - prosoape și șervete de bucătărie în duagi și imprimate;
 - rochiile, deux-pieces, sacouri.
2. Sfori din cînepă pentru tapițerie, papetărie, ambalaj conserve etc
3. Sfoară de sisal pentru seceriș și pentru cabluri.
4. Frînghii de cînepă, și sisal.
5. Chingi de cînepă, in sau fibre sintetice pentru tapițerie, centuri etc.
6. Curele de transmisie și benzi de transport.

KG 68

Însemnări din Limanu

SECERIUȘUL ȘI CÎTEVA DIN DATELE LUI MORALE

Există o imagine romantică a cîmpului vara. Dar de astă dată ea se potrivește cel mai puțin cu realitatea. Fiindcă oamenii au obținut, în schimbul unui efort dirz și îndelungat, ceea ce se vede că lese acum din turbinele combinei și care se cheamă cu un cuvînt simplu și drag: grîul. La Limanu-Constanța, la 7 km. de mare unde se văd corturi albe întinse pe plajă, oamenii încearcă ca de obicei bucuria culesului, plătind totodată tribut suferinței iscată de arșiță. S-ar părea că nu o simt, că s-au obișnuit cu ea, fiindcă sînt aici atîtea momente care-l în încordași, micșorîndu-le necazurile.

Groapa de fumăt e înconjurată de oameni. Stau cu capetele plecate și trag din țigări, făcînd pavază cu trupurile ca să nu sară vreo scînteie. De dimineață le-a spus președintele,

Într-un fel de adunare generală pe picior, că la Tătaru și în alte locuri au ars cîteva hectare și venind pom-pierii și alergînd și oamenii să stingă focul, au mai călcat alte cîteva hectare din cultură. „...Va să zică, după ce aștepti un an, după ce te lupți să ieși din secotă cu fața curată, vine un căscat și aruncă țigara în mișto. Sculptă omule pe chiștoc și stinge-l în palme!” — le spunea foarte pe înfeles președintele. Și au priceput și procedează înțelepțește, că-l doar avutul și piinea lor în joc.

— Cine crede că grîile s-au încheiat atunci cînd spicul a ajuns matur, se înșală — spunea inginerul Nicolae Simion... Nu l' fiindcă recolta nu-l cea cîntărită din ochi în lan, ci aceea care ajunge în hambar. O să vedeți. „...Și asistăm într-adevăr la multe momente revelatoare care fac la un loc filmul unei zile fierbinți de seceriș. Combinatele merg cam una în urma alteia. Un fel de tren de combine. Dacă una singură se strică și dacă mai ai nenorocul să fie și-n față, stau toate și așteaptă. Am văzut-o și p-asta de cîteva ori, și m-am întors cu gîndul spre S.M.T., unde larna se repară combinele și am înfeles că lucrul acesta trebuie făcut — acolo și atunci — cu o responsabilitate egală pentru toți, de la meșter pînă la ultimul ucenic. Altminteri, lată ce se petrece în cîmp peste luni de zile.

...Nu pot să spun că nu-i frumos să vezi combinele cum tund lanul, cu ce roții de lebede se-ntorc ele la capul locului, dar lată că ne-au lovit mai mult niște aspecte oarecum prozaice. Unii combineri nutresc un soi de lăcomie dăunătoare. Ei bagă adînc în lan masa recoltoare, ca să apuce cît mai mult, supraincercă mașina și lasă în urmă mustați de grîu. (Așa-i zice șirului de spice care rămîne nelăiat în urma combinei). Brigadierul Radu Gheorghe îl oprește pe tractorist, îl pune să privească la treaba care a făcut-o, iar acesta, cu o culezanță neașteptată

de cu piciorul în combină și mormăle ceva la adresa brigadierului, desigur nu un compliment. Brigadierul se dă bătut, apare inginerul și în vociferările tractoristului îl poartă să tragă combină de-o parte.

— N-avem nevoie de astfel de servicii.

Combinerul e loc și pară, de parcă cine știe de la ce treabă minunată a fost întrerupt. Îl cheamă Ion Vlădescu, și a absolvit de curînd școala de tractoriști. „Mindriți-vă” cu el, tovarășe director de la S.M.T.

...Producția de pînă acum e de 2900 kg. la hectar. După semnele din lan, poate fi și mai mare dacă...

Dacă nu vor fi mulți ca Ion Vlădescu, dacă cei de pe mașină vor semna pe loc tractoristului cea mai mică defecțiune. L-am văzut pe inginer alergînd după combină, cu mecanicul alături, fiindcă pe la un capac de pe partea stîngă curgeau boabele. Altuia l' s-a înfundat tubul de pleavă. Mulți nu pricep că trebuie și aici aceeași continuare veghe, ca cea a strugarului din fabrică.

...Sînt arile pline de elevi sosiți în vacanță de la școlile din oraș, ca să le ajute părinților. Mă uitam la Elena Protopopescu, cea care s-a dedicat studiului filologiei stînd așa, subțire și fragilă ca o trestie, lângă bascula masivă peste care trec munții de cereale. Cînd nu cîntărea, se ascundea în umbra stîvei de saci. Așa am văzut-o și pe Georgeta Anuță, care învață la liceul economic din Constanța, și pe Ion Fintină, blondul de 18 ani, viitor turbinist. Sînt tineri și în loc să petreacă în vacanță, vin și ajută la strînsul bucatelor. De astădată, să nu fie cu tertare, dar îi dăm de exemplu unor adulți: cel patru pescari ai cooperativelor, în cap cu Marinică Marin, care așteaptă să se re deschidă pescuitul, închis pe timpul campaniei.

La cîmp nu au venit, spunînd că au dureri de șale.

V. TOSO

MAI SUS CUTEAZĂ CIOCÎRLIA

A izbucnit semețul soare
Și lumea toată s-a umplut
De-un freamăt nemaiîncăput,
De-o negrăită sărbătoare.

Larg, cîmpu-n verde se răsfață,
Răzbit de crunte săpători.
Ies aburi cruzi, clocotitori,
Din noua răbufnită viață.

Un dulce tremur de lumină,
Albastru e văzduhu-ntreg.
Ici-colo, doi-trei nori s-aleg,
Bătrîni, în barba lor blajină.

Prin foi se-mbuihă pitpalacii,
Se lasă, slobod, vîntu-n friu.
Pocnesc talaze lungi de griu,
Își clatină paharul macii.

Pădurea groasă trage-a ploaie,
Cît glas de păsări — ce prisos!
De-atîta cîntec luminos,
Și crengi și aerul se-ndoale.

Stropi mari de soare, ca din ciuturi
Și pruncii pin-la supțiori,
Se-neacă-n holdă, în fin, în flori,
Într-o ninsoare grea de fluturi.

Mai-mai subt ei să piară glia,
În aripi călușari de foc.
Dar, viu bucheta de busuioc,
Mai sus — cutează ciocîrlia!

N. CREVEDIA

Ce mult a fost acest destin,
ce mult a fost acest destin,
destinul rece ca de lună.
Dar foștii ani din veacuri vin,
destinul rece se răzbună.

Ce crunt a fost acest pămînt,
ce crud a fost acest pămînt,
al unora și-al nimănuia.
Și noi îl tatuam plîngînd,
la față palizi ca gutuia.

Și-acum te uiți și vezi în larg,
și-acum nu uiți și vezi în larg
și vezi și-auzi prin timp și spații

SENS

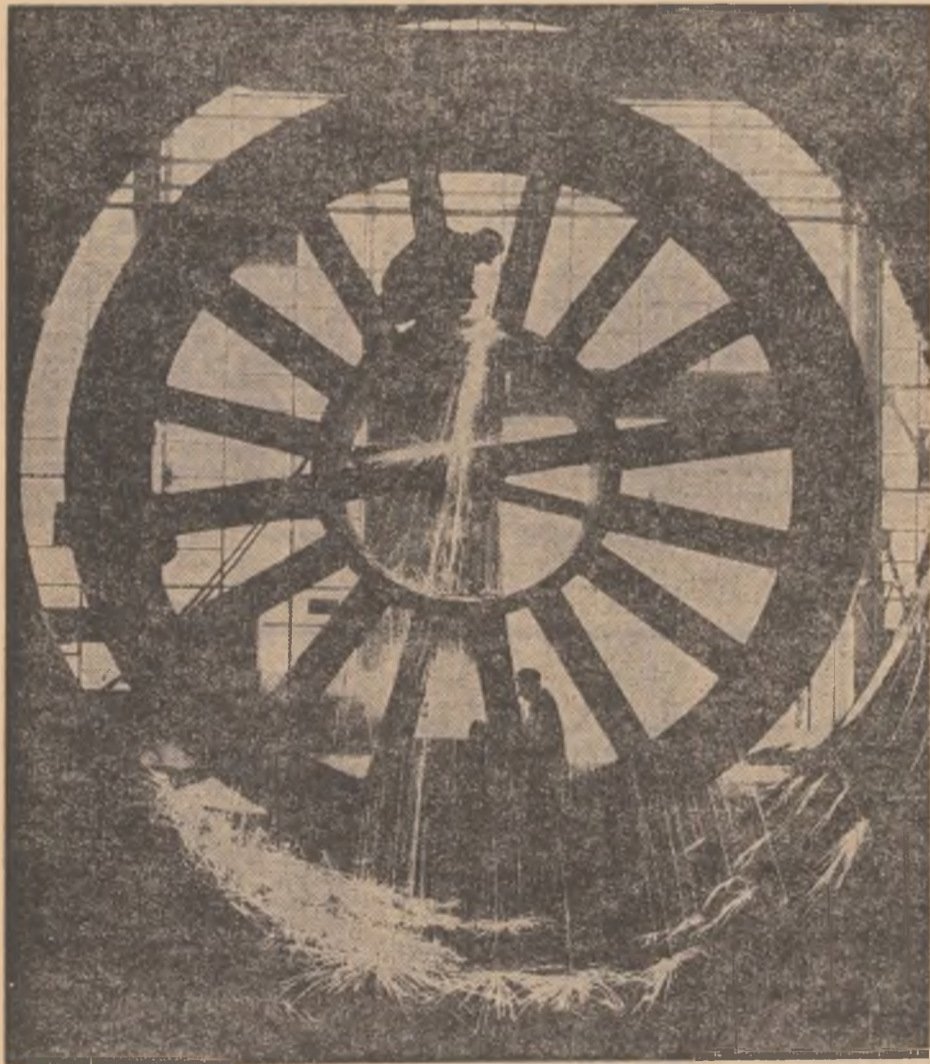
un vînt și-o pinză de catarg
ce-aduc pe cîmp părinții, frații.

Și vezi cum marele belșug,
cum lanul mare în belșug
așează-n timp și-n vreme brățară,
la brazda trasă scump sub plug.
Acestea sînt insomni de țară.

Ce mult destin și omenesc!
Ce-adînc destin și omenesc!
Și totul curge către miine!
Și toate-n sus se îndrănesc!
Și toate sînt, în sine, piine!

AL. ANDRIȚOIU

Pe litoral

Alb și negru

Intorsu-s-a fiul din armată și-a găsit același număr de cuie bătute-n ușa de lemn de la intrare. S-a uitat la ele, zîmbînd, a trîntit ușa și-a plecat în sat... Cînd a venit a-ntrebat răstîit:

— Gata masa, taică?
— Gata, precum poruncești, dar pe unde mi-ai umblat?

— Iaca și eu prin sat, după fete, doar sînt om cu armata făcută.

— Bine, feciorul tatii, numa' să nu mă faci să mai bat un cui în ușa!

— Tot nu ți-ai lăsat obiceiul?

— D-apoi altceva ce pot să-ți fac? Ești gogeamite vlăganul, din cuvînt mi-ai ieșit de cînd cu cuiele, din bici de la 12 ani, și mi-ai otrăvit bătrînețele cu faptele tale urite.

— Tacă-ți gura și dă-mi o murătură că nu pot înghiți fasolea asta cu afumătură.

Și după masă și-a aprins o țigară, s-a urcat pe laviță și-a rămas, acolo, gînditor dînd rotocoale către tavan. Bătrînul și-a tras cerga pînă sub bărbie și-a adormit. L-a trezit feciorul zgîlțîindu-l și-n demîndu-l:

— Ia, vezi, tată, că bate cineva, ieși matală și de-o-ntreba de mine spune-i că nu sînt acasă. Hai, du-te, mai repede, că scoate cîrligul de la poartă și intră peste noi; n-auzi cum bate?

A scîrțîit ușa cu cuie-nfipte-n ea pe dinăuntru și moș loniță a strigat de pe prispă:

— Care ești măi nepoate-acolo?

— Eu, loniță, eu!

— Care eu?

— Rina lu' Mielache Croitoru!

— Da ce-i, Rino, ce vînt te-abate pe la noi în puterea nopții?

— Necazuri, loniță, necazuri și supărări; vite îți spun ca să mai audă și alții, de s-or fi trezit: fi-tu mi-a necîstîit fata cea mijlocie, de cum a venit din armată, și-aseară i-a spus că n-o mai vrea. Se țîpuie fata acasă și-și smulge părul din

cap de durere și de ce-o să iasă c mii!

— Nu-i nimic, Rino, o să mai bat și-om vedea...

— Mai bine-ai bate-n capul lui să-parte-a-ailaltă, că numai rele a făc știu. Dar cu fată-mea cum rămîne?

— Să se lumineze de ziuă, Rino neze de ziuă și-om vedea!

Ușa a scîrțîit, iar, prelung, s-a de

UN TA

lăsat să se vadă cuiele bătute-n ea. Bătrînul tată a căutat domol ciocanul piroi dintr-o strachină de lemn din bătut zgomotos, deasupra celorlalte, poi a pus ciocanul la loc și s-a c și-a mai aprins o țigară și n-a put toată noaptea, pînă spre ziuă!

A doua zi s-a trezit frîziu, s-a și-a plecat în sat, dar a venit tot mînios.

— Știi, tată, ăia de la cămin nu v mească și pe mine printre ei. Știu s fost în echipa de dansuri a regimer ce să-nvețe de la mine...

— Care ăia?... feciorul tatii, poate

E semeț
faș. E bă
hirsut.
peste cî
orașul Tî
picioarele
du-ți trec
Înălțat
Slăvit,
său intru
niei, Vla
martor
veacurile
glorie a f
Țării Ro
prin ani.
tului și
drilor,
cu fratele
din capite
cu dispăr
Nebuniei
la Suceav
îrziu a p
prietenie
nărul său
cut sub n
mul lui Ș.
Mare. Ia
de vrem
și-au ridic
cer alte
șoare, pe
liniștea și
fiecare z
zbuciumat
meleaguril
Dacă am
n'irelor,

PLAIURILE ȚĂRII

URNUL CHINDIEI

peste cîmpuri și ani un dialog ca acesta.

— Hei, strămoșule din Țirgoviște, cum îți mai duci viața?

— În pace și tihnă, nepoate Foișor de Foc din București. Dar pe la tine ce mai e?

— Aici, la mine, e tare frumos, în capitala de azi a Republicii strămoșule din Țirgoviște. Se muncește, se face sport, se învață, se petrece, se construiește. Cu un lucru nu mă pot însă împăca. Am rămas mic, m-au întrecut blocurile-turn și nu mai văd marginile orașului. De aceea, au făcut din mine muzeu al pompierilor.

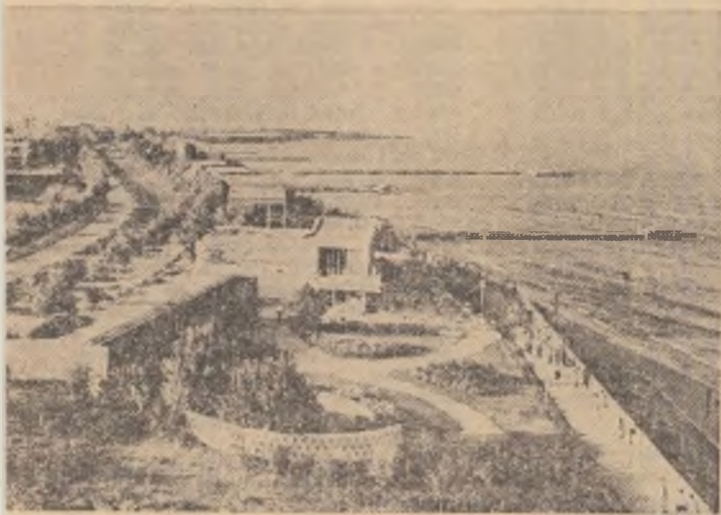
— Și de la Baia Mare primesc vești la fel, nepoate Foișor de Foc din București. Și pe aici e asemenea. M-au ajuns și m-au întrecut în înălțime coșurile fabricilor și noile blocuri construite aici, la Țirgoviște. Și nici eu nu mai trebuie să anunț în fiecare seară ceasul chindiei, adică timpul cînd orice orășan avea datoria să se închidă între pereții casei lui, ca să se odihnească

pentru munca de a doua zi. Acum timpul are alte măsurători, dar oamenii sînt mai veseli, mai mulțumii. De aceea, nu mă supără că m-au transformat și pe mine în muzeu. Nu m-au uitat și asta e bine. Vin aici zilnic șiruri-șiruri de vizitatori, mai ales copii, și eu le povestesc despre vitejia lui Mircea cel Bătrîn și Mihai Viteazul, despre înțelepciunea lui Neagoe Basarab și Constantin Brîncoveanu, despre statornicia acestui popor harnic pe care furtunile veacurilor nu l-au putut cînti de pe pîmîntul moșilor și strămoșilor lor. Și cei mai mulți mă ascultă și înțeleg.

— Ce bine e de tine, moșule bătrîn din Țirgoviște. Că ai trăit și ai văzut atîtea.

— Și de tine e bine, Foișor de Foc din București, că trăiești acum măcar mult mai mari decît cele de odinioară. Să nu le uîți, ca să ai ce povesti și tu, generațiilor de mîine.

VINICIU GAFIȚA

ALBINA COPILOR

SĂ NU IEI BUNĂTATEA DREPT PROSTIE

Haiduc, un dulău negru, își rupse într-o bună zi lanțul și porni să hoinărească liber pe străzi.

Tot alergînd voios că a scăpat de lanț, dădu întimplător peste-o potaie, un cățeluș firav dar foarte sclivisit, inzorzonat cu panglică.

— Au, au, cum m-ai lovit! Ah cum mă doare! schelălăi cățelul. Mi-ai rupt picioarele, m-ai ologit!

— Îmi pare foarte rău, te rog să mă ierți, dar n-am vrut, am greșit, se căi dulăul. Și fără altă vorbă se aplecă să-i lingă picioarele de care se văitase celăl

lalt că-i sînt rănite din pricina lui.

— Acum te simți mai bine, nu-ți așa? îl întrebă după un timp. N-ai să pățești nimic. Te-ai speriat, dar o să-ți treacă.

Cățelul alintat, crescut numai în puf, privise-n vremea asta la dulău, și ce s-a socotit? „Ce-ar fi să-l iau în slujba mea? Dulăul ăsta e puternic, și totodată cumsecade. Pare supus și blînd ca mielul. Se vede cit de coloz că-i flămînd și pentru un os-cior mă va sluji întregă viață.”

— Hei, tu, n-ai? — Iată deodată, pițigăiat și plin de el, către du-

lăul care tocmai se pregătea să plece-n drumul său. Hei, tu, lătră potaia încă o dată, ce-ar fi să intri-n slujba mea? Te voi hrăni destul cu ce rămîne de la mine și ai să dormi la ușă. Te văd voinic, ascultător și priceput, așa că mă îndur de tine...

— Ce-ai spus? Că te înduri? Ți-arăt eu ție, stîrpitură! Eu nu sînt sluga nimănu. De aia crezi că ți-am lins laba?

Și repezindu-se, dulăul i-a scuturat coșocul plin de panglici, să înțeleagă ce era de înțeles și să-l țină bine minte.

VICTOR SIVETIDIS

Poveste fără cuvinte

Desen de V. VASILIU

POȘTAȘUL VĂ SCRIE

Fină la toamnă porțile școlilor vor rămîne închise.

Vacanța e în toi și vă oferă desigur multe bucurii și surprize. Unii dintre voi poate ați plecat în tabere pionierești, la munte sau la mare. Alții, poate cei mai mulți, ați rămas acasă, și vă petreceți acolo însoritele zile de vacanță. Oriunde și oricum, vacanța e vacanță și voioșia voastră — sînt sigur, — răsună la fel și pe cărările codrului și pe malurile iazului.

Dar să nu uităm că vacanța de vară e cea mai lungă vacanță, iar zilele de vară sînt, la rîndul lor, cele mai lungi zile ale anului. Ce veți face în timpul oare vă mai rămîne liber? O carte bună este un prieten bun — zice, pe bună dreptate, proverbul.

Animat de cea mai bună dorință, scriitorul Constantin Chiriță v-a făcut un dar de preț, Romanul Chiriță v-a făcut un dar de preț, Romanul Chiriță v-a făcut un dar dedicat vouă, culeșătorilor pionierilor, care nu precupețiți nici o clipă ca să vă im-

bogățiți inima și mîntea cu lucruri noi și frumoase.

Sînt convins că fiecare din voi e înflăcărat de sentimentele nobile ale „ciresarilor”, curajoșii eroi ai scriitorului Constantin Chiriță.

Citiți această fermecătoare carte, iar dacă nu o găsiți la bibliotecă, cereți librăriei „Cartea prin poștă” (București, Calea Șerban Vodă nr. 43) să v-o trimeată neapărat.

De asemenea, pentru a vă petrece cit mai plăcut timpul liber, abonați-vă — individual sau în grup — la revista „Culeșătorii” care apare săptămînal și la revistele pentru pionieri și copii „Luminița” și „Arici-Pogonici”. Sfătuiți pe prietenii voștri să se aboneze la „Albina”. Veți găsi în ele multe povestiri interesante, poezii, jocuri distractive și ilustrații frumoase.

Așteptăm să ne scrieți pe adresa redacției (București, Piața Ștefaniei Nr. 1) cum vă petreceți vacanța și ce cărți ați citit sau doriți să citiți.

Nu uitați să ne trimiteți vești și chiar unele încercări ale voastre pe tărîmul literaturii. Așteptăm și vom răspunde cu dragoste. Așteptăm!

VICTOR TULBURE

finerii noștri din sat care-au ridicat căminul din temelii și-au făcut dig la marginea satului să nu se mai reverse riul, primăvara, peste holde.

— Aăia, aăia, ce tot îi lauzi?

— Eu, nu-i laud, spun ce-au făcut!

S-a dus tînărul din nou în sat și-a revenit posomorît. A văzut ușa plină de cuie și-a oftat și s-a culcat înțărîcat.

A dat graț în pîrc și s-a copt și-apoi a venit acasă în saci după munca fiecăruia. S-au pîrguit

— Este, în echipa de teatru, tocmai de-aia, e sub influența lor. Dar eu o fur și-o aduc la noi; ce zici?

— Ce să zic? O să se zgirie-n cuiele de la ușă și-o să singereze și-o să fugă-napoi la mă-sa, acasă.

— Eh! dumneata cu cuiele-astea mă-nebunești... Te fac eu să le scoți.

— Fă-mă.

— Tăicuță, i-am ajutat Lincăi de pe mal să-și care lemnele acasă din zăvoi; e bătrînă și n-are și ea cu cine s-ajuta.

— Cînd, feciorul tatii, cînd?

— După ce-am terminat treaba la... „birou”!

— E! asta-i pe invers, adu-mi cleștele din pod să scot un cui.

— Nu vrei să scoți mai multe?

— Cum așa, băiatul tatii?

— Le-am promis tovarășilor mei... știi... din brigadă, să zicem, că te fac să le scoți pe toate.

— Pe toate? Unde s-o mai fi săvirgît și minunea asta?

— La noi, tăicuță e-n curs...

— Să nu-ți fie de deochi, feciorul tatii!

— Da, cutia asta ce mai e, măi băiete? Ce-ji mai trece prin cap?

— Difuzor, tăicuță, îl punem în odaia bună. Toți și-au luat. Noi în armată aveam și televizor. Dar am uitat să-ți spun: sînt primul la învățătură la zootehnie știi... unde mă duc seara. Am fost evidențiat și... încă una, bună, m-am împăcat cu fata Ainei lui Mielache Croitoru, am fost la ea, în casă, aseară.

— Păi, feciorul tatii, astea toate sînt tot pe invers, mai adu cleștele să mai scoatem din cuie.

— L-aduc, tăicușule, l-aduc să pun difuzorul undeva să nu-l scap...

— Ionjă, măi unchiașule, ieși afar' să-ți spun una bună...

— Da, ce te-a apucat, lîncă, de zvonești așa de parcă ar veni tătarii!

— Iaca, mă duc la cămin, că e serbare cu lăutari, m-a-nvitat nepoată-mea; ia-ți ceva pe tine să-ți zic una bună. Una cu fi-to măăi... n-e să-ți creadă auzul!

— Da ce l-o mai fi-ndemnat ducă-se pustii? Că se mai cumînțise.

— Eh! Ca povestea cu lupul și pîrul lui, zîmbi șireată. Hai, fă-te-ncoa, să-ți-o zic, nu vezi că mă grăbesc!?

Șoșotiră ce șoșotiră printre uluci și tușa lîlca plecă rîzînd.

Bătrînul tată intră în casă mai nedumerit de cum ieșise, își luă cleștele și scoase-afară toate cuiele din ușă. Se uită la găurile rămase și bombăni ceva, îmbrăcîndu-se repede și alergînd cit îl jîneau bătrînețele la cămin, așezîndu-se mîndru-n prima bancă unde-l poftise nepoata lîlca, lîngă ea, lîngă lîlca.

Acasă se-ntoarse mai domol. Se aîndea să meargă sau să nu meargă la bufet, să bea un foi, dar se răzgîndi...

Intră-n casă, aprinse lumina și dădu drumul la difuzor, mormăind: măi, măi, măi să fie-l iaca-cui, da, tare afurisit măi e cînd vrea... Seamănă cu mine!

Se deschise ușa de perete fără de mai scîrțîie...

— Ți-a plăcut, tăicuță? O să mergem la oraș, la concurs, tot eu voi fi prezentatorul... Dar ia să vedem! Aha! nu mai e nici unul. E, vezi tată, ți-am spus eu că te fac să le scoți! Ce mai vrei?

IOAN ION DIACONU

ȘI-UN FIU

strugurii, au îngălbenit gutuile, s-au dus oamenii, mai mulți și ooricund să culeagă recolta bogată de porumb și s-o pună în pătule și hambare.

— Tată, Lina lui Costică Băbeanu nu vrea să-mi dea fata!

— Bine c-ai mai vorbit, credeam că ți-a tăiat popa limba. Fă cum ai făcut cu a lui Mielache și gata!

— Am încercat eu dar nu mi-a mers.

— Nu cred: tocmai ți-e să nu-ți meargă? Mai încearcă o dată!

— Tot nu m-au primit la cămin și-am muncit toată vara pînă-am dat pe brînci.

— Se vede treaba că nu-i deajuns să muncești pînă te spetești. Mai du-te, fata Lini i-acolo?

A FOST
CREATĂ

MATERIA VIE

ÎN

LABORATOR

În ultima vreme, apar unele știri senzaționale care ne informează că „viața a fost fabricată în laborator”, sau că „vom crea viață în eprubetă” etc. La drept vorbind, aceste afirmații sînt cel puțin în etapa actuală oarecum exagerate pentru că niciodată pînă acum nu s-a plecat în efectuarea experiențelor de la materia nevie, și anume de la simple elemente cî de la substanțe complexe ce aparțin organismului viu. Este, în fond, ca și cum propunîndu-ne să facem o mașină am începe cu diferitele piese existente pe care le-am asambla și nu de la extragerea metalului. Bineînțeles, aceasta nu scade cu nimic valoarea cercetărilor care se fac în prezent în legătură cu „reconstituirea” materiei vii. De altfel, pentru succesele obținute pînă acum în această direcție au fost acordate unor specialiști premiul Nobel, una din cele mai însemnate distincții ce se dau oamenilor de știință și cultură pentru realizări de valoare excepțională.

Pentru a descifra secretul vieții, secretul materiei vii, specialiștii au lucrat pe virusuri. De ce s-a lucrat tocmai pe aceștia? Pentru că, fiind extrem de simplu organizați — mai simplu decît orice celulă — se pot face cu ei experiențe spectaculoase, cu concluzii valabile pentru întreaga materie vie. Virusurile sînt ideale din acest punct de vedere, fiind formați numai din acizi nucleici și o teacă de proteină care-i înconjoară.

În cursul experiențelor făcute cu aceste virusuri, savanții au reușit să „demonsteze” unii din ei în elementele componente (proteine și acizi nucleici) și să le remonteze în eprubetă, creînd fie același virus, fie un altul prin adaos de alt acid nucleic. Într-un fel, virusul a fost obligat să dea naștere la noi virusuri, la comanda omului. În felul acesta, omul va putea crea virusuri noi care să lupte împotriva celor existente aducătoare de multe nenorociri.

Este foarte greu să ne imaginăm această demontare și reasamblare a virusurilor pentru că, în mod normal, noi ne gîndim la un animal căruia, după ce i-am tăiat capul, picioarele, coada, i-am grețat organele altui animal (alt cap,

ȘTIINȚĂ

alte picioare etc.) creînd niște monștri. Într-un fel am putea compara fenomenul, dar la scară foarte diferită. Virusurile sînt extrem de reduse, la cîteva componente, demontarea pieselor și remontarea se face într-un mod mai simplu. Rezultatele sînt însă spectaculoase. Dacă schimbînd capetele unor animale ar apărea niște monștri (presupunînd că din punct de vedere tehnic acest lucru ar fi posibil) la virusuri, fenomenul este spectaculos nu prin ceea ce se vede ci prin consecințe. Deci dintr-un virus cu anumite caracteristici, cu un anumit aspect și conținut care este capabil să producă o boală gravă, desfăcut în laborator în componente și recompus în alt mod, se poate ajunge la altul care să nu mai semene, să nu mai fie identic cu cel de la care s-a pornit și care să nu mai fie capabil de a provoca boala respectivă. În consecință dintr-un virus periculos putem obține unul inofensiv.

Se poate spune că în acest caz omul a creat viață în mod artificial, un virus chiar dacă acesta a fost obținut din diferite piese detașate de la un alt virus natural.

Această descompunere și reconstituire fie că o numim sau nu crearea vieții în laborator, rămîne ca una din marile realizări ale biologiei contemporane. Un domeniu de la care savanții mai așteaptă încă foarte mult.

Pentru ce este atît de importantă realizarea vieții în laborator? În lupta pentru combaterea unora din cele mai temute boli cum este cancerul ori în lupta cu o serie de insecte dăunătoare plantelor și animalelor. Să ne gîndim ce ar însemna fabricarea pe cale sintetică a unor virusuri cu ajutorul cărora să se poată lupta împotriva unor microbj sau a unor animale dăunătoare omului. În cazul unor boli ereditare, s-ar putea interveni cu ajutorul unor virusuri obținute pe cale artificială ca urmările nedorite să nu mai apară.

ELENA MANTU
cercetător științific principal

În unul din laboratoarele Institutului de Inframicrobiologie din București, prof. dr. Constantin Surdan cercetează acțiunea infecțiilor produse de unele virusuri la embrionul de găină

VIAȚA ȘI MOARTEA STELELOR

Privînd cerul într-o noapte senină îl vedem împinzit cu mulțime de stele, din care, cu ochiul liber, putem vedea cam 6000. Dar, numărul stelelor este infinit. Numai în galaxia noastră, de pildă, cunoscută sub denumirea populară de Calea Laptelui, se găsesc aproximativ 200 de miliarde de stele. Și, să nu uităm că în Univers sînt miliarde și miliarde de galaxii. Distanțele la care se află stelele de noi sînt și ele amețitoare: mii, milioane și chiar miliarde de ani lumină (un an lumină este distanța pe care o parcurge lumina într-un an cu viteza de 300 000 de km pe secundă).

Cum se nasc, cum evoluează și cum mor stelele? După datele de care dispune știința pînă în prezent, se știe că stelele se nasc, evoluează și mor în mod diferit, în funcție de masa lor. Unele din ele, asemănătoare cu Soarele, care este și el una din miliardele de stele, se nasc din masa de gaz intrastelar care se găsește peste tot în Univers. În anumite condiții specifice, această masă se condensează treptat sub efectul propriei sale gravitații. Condensîndu-se, gazul se încălzește și devine luminescent. Așa a apărut, de pildă, în 1936, o stea nouă într-un loc, de pe cer, unde pînă atunci nu existase nimic. Tinerețea stelei durează cam zece milioane de ani. În acest timp, temperatura în centrul ei atinge cîteva milioane de grade (zece-douăzeci de milioane) necesare pentru a face posibile reacțiile termocleare care transformă patru nuclee de hidrogen într-un nucleu de heliu, eliberînd astfel suficientă energie pentru a-i permite să strălucească în continuare miliarde și miliarde de ani.

Declanșarea combustiei de hi-

drogen în centrul stelei marchează momentul cînd aceasta devine aduță și se stabilizează. Ea va continua multă vreme să radieze energia acestei combustii nucleare pînă în momentul cînd aproximativ 10 la sută din hidrogenul ei va fi consumat. Echilibrul hidrostatic impune atunci ca steaua să crească foarte mult, ajungînd să aibă dimensiuni mult mai mari ca la început, să devină un adevărat gigant. În acest stadiu, temperatura superficială a stelei scade iar lumina ei tinde spre roșu. Îmbătrînînd, steaua își arde heliul, transformîndu-l în carbon. Arzînd, carbonul se va transforma apoi și el în magneziu. În acest timp, temperatura centrală a stelei va continua să crească, producîndu-se numeroase reacții nucleare care vor da naștere la aproape toate elementele din tabelele lui Mendeleev. Elementele grele se vor forma în urma a numeroase procese, în special captarea de neutroni, protoni și alte particule.

În continuare, reacțiile nucleare se dezvoltă, temperatura centrală crește la două-trei miliarde de grade, după care se produce „moartea” violentă: steaua explodează, răsfrîndînd toate aceste elemente în spațiu. Se observă atunci, timp de cîteva ore, o creștere puternică a luminozității ei așa cum s-a înregistrat în 1054, după care totul intră în beznă. Și astfel, steaua născută din gazul intrastelar se răspîndește din nou în spațiu, după ce a produs în creuzotul său nuclear elemente noi. Stelele care se vor naște din această materie interstelară, după cum se poate înțelege, vor fi mai bogate în elemente grele decît precedentele. Așa se explică abundența în elemente a planetei noastre, născută și ea din condensarea discului gazos, care inițial înconjură Soarele.

Dar, dacă stelele se nasc, trăiesc și mor și, după cum se știe, unele este și el o stea, se pune întrebarea: cînd va muri și astrul ce ne luminează și asigură viața pe Pămînt? Fără îndoială că și el, ca orice stea, va pieri odată și odată. Nu trebuie, însă, să ne neliniștim. Acest eveniment va avea loc, după calculele specialiștilor, nu mai degrabă decît peste 3 miliarde de ani. Pînă atunci, locuitorii Pămîntului sînt asigurați că vor primi de la Soare energia necesară desfășurării vieții pe planeta noastră. Ce va urma după aceea? Vor vedea cei ce vor trăi atunci. De pe acum se întrevide însă posibilitatea ca omul să se mute pe alte planete mai favorabile sau va ajunge, poate, să creeze surse de energie care să facă locuibilă în continuare bătrîna noastră planetă.

Neîntrerupta mișcare a materiei, în care stelele se creează și se distrug, îmbogățînd în elemente noi materia galactică din care se vor naște noi stele, dă o imagine a unui Univers în care se crează și se distrug mereu numeroși aștri, numeroase lumi, proces fără început și fără sfîrșit, așa cum fără început și fără sfîrșit este materia ce constituie Universul infinit în timp și spațiu.

L. SIMION

Actualitatea

științifică

și tehnică

SATELIT LABORATOR

În Statele Unite ale Americii se studiază în prezent un nou satelit-laborator destinat cercetării posibilităților de viață pe planeta Marte. Spre deosebire de sateliții obișnuți, care procedează la analize dinamice determinate sub conducerea unui mic calculator electronic lansat la bordul lor, noul laborator automat de biologie va avea o autonomie mult mai mare. El se va adapta în permanență la datele deja înregistrate. Sub condu-

cterea calculatorului electronic de la bord, el va putea corecta, în mod continuu, programul general de analiză stabilit la lansare și va stabili în cursul desfășurării operațiilor dacă este necesară prelungirea experienței sau dacă trebuie luate alte măsuri dictate de împrejurări.

MLAȘTINILE

Oamenii de știință din diferite specialități consideră că mlaștinile au o influență favorabilă a-

supra climei, asupra regimului hidrologic al plantelor și animalelor. Nu este deci indicat ca toate mlaștinile să fie desecate. De aceea, în cadrul programului biologic internațional organizat de UNESCO s-a stabilit un proiect denumit „Thelma” (care în greaca veche înseamnă mîl, noroi), de ocrotire a mlaștinilor în emisfera boreală.

Unele mlaștini sînt rezervații naturale unice. De aceea, înainte de a fi desecate, toate mlaș-

tinile vor fi în prealabil studiate.

METEOROLOGIA VIATORULUI

Pentru a se putea prevedea cit mai exact vremea, oamenii de știință au preconizat organizarea unui sistem mondial de observare meteorologică. Acest sistem, care va lua ființă în următorii ani, va consta dintr-o rețea densă de stații meteorologice, situată la maximum 1000 km una de alta pe uscat și 1500 km pe apă. Acest sistem va cuprinde și

sateliți meteorologici. Toate datele referitoare la vreme vor fi concentrate în trei centre mondiale: Moscova, Washington și Melbourne, precum și în cîteva centre regionale.

Crearea acestui sistem de observare va îmbunătăți mult prognozele meteorologice, va permite științei să influențeze vremea și clima.

MIGRAȚIUNI VEGETALE

Cum ajung plantele de pe un continent pe

altul fără a fi transportate de om sau alte vietăți? Iată o problemă pe care a lămurit-o cu cîva timp în urmă botanistul australian dr. Martin Costin.

În timpul unei expediții făcute în insula Macquarie din Marea Tasmaniei, botanistul australian a găsit în apă sămînța unei plante tropicale care, transportată de valuri și curenți ar fi parcurs în mai puțin de un an de zile, aproximativ 19 000 de km. Pusă în pămînt în grădina botanică din orașul australian Sydney, sămînța respectivă a încolțit, în ciuda șederii ei îndelungată în apă, din naștere unei plante vițeroase, înaltă de 2 metri

Această experiență lămurăște misterul migrației vegetale de pe o insulă pe alta chiar de pe un continent pe altul.

C R O N I C A

EVENIMENTELOR INTERNAȚIONALE

NORD-ESTUL, ȚINUT VITREGIT AL BRAZILIEI

Nu demult, după o vizită de o săptămână în nord-estul Braziliei, președintele Costa e Silva a anunțat elaborarea unui plan de dezvoltare a acestei regiuni, considerată — ca și întreaga Amazonie — copil vitreg al țării, unul din ținuturile cele mai înapoiate. Referitor la acest plan, ziarul „Ultima Hora” din Rio de Janeiro scria: „În fine, un simbul de speranță pentru 25 milioane de nordestini nitași de oameni și de dumnezeu în cea mai neagră mizerie”.

Intr-adevăr, realitățile care se perpetuează în nord-est sunt de domeniul imaginației celei mai sumbre. Acolo e un imperiu al foamei, notează ziaristul francez Cristian Rudez în cartea „America Latină, ieri și azi”; regiunea în care foamea și bolile seceră în fiecare an sute de mii de brazilieni și unde „jumătate din populație nu atinge vârsta de 30 de ani” — adaugă Edouard Bailby în lucrarea „Brazilia, țarăch a lumii a treia”...

Din constatările răscolitoare, care vorbesc omenirii despre viața tragică a milioane de cablocosi (locuitori ai Amazoniei și nord-estului, în general meșiși). Cauza cauzelor este faptul că 50 la sută din suprafața totală a pământurilor se află în mâinile a trei la sută din proprietarii rurali: marii moșieri. Din circa 4 700 000 persoane ocupate în agricultură, numai 749 000 dețin pământ, aproape patru milioane fiind deci proletari agricoli. În plus, din 49 milioane hectare terenuri fertile, numai 10 la sută sunt utilizate pentru culturi permanente sau temporare.

Păstor brazilian

Concentrarea proprietății rurale, care împiedică dezvoltarea unei agriculturi raționale, prospere, rămâne o trăsătură dominantă și retrogradă a economiei nord-estului brazilian, în pofida măsurilor de înnoire anunțate de trecutele guverne. Acestei racie i se adaugă un flagel al naturii: seceta. Laolaltă, au făcut ca nord-estul (regiune egală în suprafață cu Franța, Portugalia, Belgia, Italia luate împreună) să aibă faima unei zone decimată de mizerie. Din cei 25 milioane de nordestini, mai mult de 15 milioane nu se folosesc de bani pentru că nu-l au și, chiar dacă i-ar avea, nu i-ar putea cheltui pe nimic.

Pînă cînd reforma agrară nu va fi un fapt realizat, spunea fostul deputat al Ligii țăranilor, Francesco Juliao, situația va rămîne la fel. Se va perpetua starea inexplicabilă cînd o fișie largă de pămînt gras — unul din cele mai fertile soluri din lume — de nouă ori mai mare decît suprafața agricolă a Japoniei (care alimentează o sută de milioane de suflete), nu izbutește să hrănească 25 milioane de guri. Alungați de foame, peste 100 000 de nordestini își părăsesc anual locurile de baștină, îngroșînd armata șomerilor din mediul urban.

P. TĂTARU

CE E NOU ÎN VIETNAM

Fără îndoială că, printre evenimentele internaționale care rețin cel mai mult atenția opiniei publice în momentul de față, se numără și situația din Vietnam. Războiul dus aici de către S.U.A. și sprijinitorii lor generează nu numai suferințe incalculabile poporului vietnamez dar, în același timp, el împiedică și realizarea unei destinderi reale în lume, rezolvarea unor probleme importante ca de pildă situația din Orientul Apropiat. „Încălțarea de către imperialiști a drepturilor naționale ale altor popoare, a suveranității lor — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la adunarea populară din Capitală cu prilejul împlinirii a 120 de ani de la Revoluția din 1848 — constituie principala frînă în calea progresului economico-social al unor țări, o pledică serioasă în calea colaborării între state, în asigurarea păcii în lume”.

Războiul dus de S.U.A. în Vietnam este un război nedrept, care nu se poate termina decît printr-un eșec al agresorilor. Faptele demonstrează acest lucru. În ultima vreme, agresorii și susținătorii lor se izbesc de riposta hotărîtă a celor 31 milioane de vietnamezi din R. D. Vietnam și din Vietnamul de sud. Ofensiva generalizată a forțelor patriotice în Vietnamul de sud a dat agresorilor americani lovituri mortale, silindu-i să treacă pe poziții defensive. Pe această linie, americanii au fost nevoiți să evacueze baza militară de la Khe Sanh, una din cele mai puternice din sistemul de baze amenajate în cadrul mașinării de război puse în funcțiune de intervenționiști. Această retragere „reprezintă, — așa cum a arătat recent Nguyen Thanh Le, purtătorul de cuvînt al delegației R. D. Vietnam la convorbirile oficiale de la Paris — una din cele mai grave înfrîngerii suferite de forțele americane, atît pe plan strategic, cit și tactic”. Recent s-a anunțat, de asemenea, că deasupra R. D. Vietnam a fost doborît cel de al 3.000-lea avion american. Saigonul — capitala Vietnamului de sud — se află sub presiunea crescîndă a forțelor patriotice. Într-o serie de provincii din Vietnamul de sud, printre care Binh Duong, Kien Tuong, au avut loc lupte în care, potrivit relațiilor unor agenții de presă occidentale forțele americane și cele saigoneze au suferit pierderi importante.

Totdeauna arată că poporul vietnamez este hotărît să-și apere

cu demnitate și eroism libertatea și independența și că agresorii nu pot câștiga pe fronturile de luptă războiul dus de ei în Vietnam.

PIEDICILE INTEGRĂRII AGRARE

După cum am mai scris și în trecut, la 1 iulie a.c. urma să aibă loc traducerea în fapt a liberei circulații a produselor agricole în interiorul țărilor ce constituie Comunitatea Economică Europeană (Piața comună). Totuși, hotărîrile necesare pentru aplicarea unor asemenea măsuri nu au fost luate pentru totalitatea mărfurilor agro-alimentare, amînîndu-se cu încă o lună aplicarea acordurilor stabilite anterior în această problemă.

În numeroase țări ale lumii au loc în continuare diferite acțiuni sub semnul încetării războiului din Vietnam, pentru respectarea dreptului sacru al poporului vietnamez de a-și hotărî singur soarta, fără amestec din afară. Imaginea noastră prezintă un aspect de la o demonstrație de masă în capitala Italiei, Roma.

Conflictul de interese în problemele agricole între cei 6 (Franța, Italia, R. F. a Germaniei, Belgia, Olanda și Luxemburg) durează de mai mulți ani. El s-a făcut simțit mai mult, în special din 1964 încoace. Fondul problemei rezidă în faptul că Piața comună este alcătuită din țări în care agricultura joacă un rol diferit. În Franța, Italia și Olanda, bunăoară, agricultura este în stare să dea produse agro-alimentare atît pentru satisfacerea nevoilor interne de consum, cit și pentru export. În același timp însă, R. F. a Germaniei și Belgia, deși au o agricultură mecanizată și inten-

sivă, nu dispun de suficiente produse agricole pentru nevoile interne. Ele sînt nevoite să-și procure aceste produse din import. Or, în situația actuală, R. F. a Germaniei și Belgia pot să-și procure produse agro-alimentare mai ieftine din alte țări, decît din cele ale Pieței comune: Italia, Franța sau Olanda.

Dacă s-ar desființa tarifele vamale la produsele agricole și s-ar lăsa ca ele să circule liber dintr-o țară în alta a Pieței comune, R. F. a Germaniei și Belgia ar avea de suferit. Armonizarea intereselor celor 6 este foarte greu de realizat. Măsurile luate pînă acum — așa zisul „plan verde” în R. F. a Germaniei, „orientarea agriculturii” în Franța etc. — nu au dat rezultatele scontate. Aceste planuri, care

urmăresc lichidarea gospodăriilor țăranesti, mai ales a celor mici și mijlocii, întîmpină rezistența mereu crescîndă a țăranimii din statele membre ale Pieței comune, care nu stă pasivă în fața perspectivelor de lichidare a sa. Recentele lupte ale țăranilor belgieni stau mărturie în această privință. Și, fără îndoială, că cercurile guvernamentale din țările Pieței comune vor trebui să țină seama, în planul lor de integrare agrară, de implicațiile multiple și profunde ale acestei integrări.

SESIUNEA N.A.T.O.

În capitala Islandei, Reykjavik, a avut loc Sesiunea Consiliului ministerial al N.A.T.O. Timp de două zile, participanții la sesiune au discutat principalele probleme aflate pe ordinea de zi: relațiile Est-Vest, situația din Orientul Apropiat și din Vietnam, tratatul de neproliferare a armelor nucleare. La această sesiune, reprezentanții unor state, printre care Belgia și Danemarca, au pus accentul în cuvîntările lor pe continuarea politicilor de destindere în relațiile dintre țările din răsăritul și vestul Europei. Ele s-au pronunțat pentru o conferință în problemele securității europene, la care ar urma să participe și reprezentanții ai S.U.A. și Canadei.

În comunicatul dat publicității la sfîrșitul reuniunii, s-a arătat, printre altele, că „relațiile Est-Vest s-au îmbunătățit într-o anumită măsură”. S-a precizat, de asemenea, că „se va da prioritate studierii posibilității de reducere a echilibrului de forțe între Est și Vest”, și necesitatea „de a se evita de o parte și de alta escaladarea nivelurilor armamentului”.

Reprezentantul Franței, care a participat și el de această dată la reuniune, a declarat că „din motive de principiu și de procedură” nu s-a asociat decît la anumite paragrafe ale comunicatului dat la încheierea acestei sesiuni.

N. MIHĂESCU

S. LAZĂR

VORBE DIN POPOR ȘI TÎLCURILE LOR

„A VORBI PE ȘLEAU”

În general, formulele populare consacrate pe care le folosim pentru a caracteriza — cit mai nimerit și mai colorat — o anumită stare de lucruri au la baza lor sensul concret al unui sau al altuia dintre cuvintele lor alcătuitoare.

Acesta este și cazul expresiei folosite atît de des: a vorbi pe șleau, care înseamnă a vorbi deschis, fără înconjur, răspicat.

Cînd unul dintre personajele existente în opera literară a lui V. Alecsandri zice: „Îți spun curat, pe șleau, că-mj ești drăguță și că mă usuc de dorul tău” — el, pentru a fi crezut, nu se mulțumește să în-

soțească verbul a spune de un cuvînt cum este curat, menit să sublinieze sinceritatea celor mărturisite, ci găsește cu cale să-și întărească spusele adăugînd expresia pe șleau. („Îți spun curat, pe șleau”).

Dar, nu numai în vorbirea obișnuită a unor personaje existente în atîtea pagini literare poate fi întîlnită această expresie: la ea se face apel și atunci cînd scriitorul însuși simte nevoia de a reda, cit mai viu, o idee. Este, între altele, cazul acestui pasaj din romanul Întunececare, în care autorul, Cezar Petrescu, notează: „Bogrea nu cobora înadins ochii din tavan

ca să poată vorbi mai pe șleau, fără să întîlnească privirea lui Comșa”.

Și în vorbirea curentă și în textele literare, pe șleau exprimă, deci, sensul a vorbi direct, fără înconjur. Sensul acesta de direct se leagă strîns de ceea ce înseamnă însuși cuvîntul șleau: drum bătătorit de care și de oameni, înainte de facerea șoselelor, drept singura cale de comunicație mai importantă.

Nu era vorba, deci, de o potecă oarecare, ci de un drum principal, în vîzul oamenilor. Pe șleau tocmai sensul acesta îl exprimă: fără înconjur, direct.

T. PALL
Fără cuvinte.

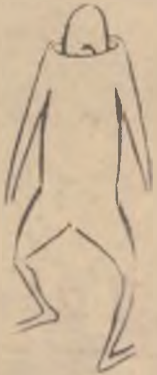

...66!

A. DRAGOMIRESCU

Fără cuvinte.

GOPO
Timidul.

A. LUCACI
Conducerea.

FRED GHENADESCU
Discreție la pătrat.

A. POCH
Fără cuvinte.

C. CAZACU
Firme într-o întreprindere.

V. CRAIȚĂ MÎNDRA
Fără cuvinte.

un nou concurs

La 1 august va începe noul nostru concurs intitulat 12 SNOAVE. Premii: un aparat de radio cu tranzistori și un aragaz (reșou cu butelie). Vom reveni cu amănunte.

N. ARION
Fără cuvinte

